

Bezárt és felhagyott mélyművelésű hazai szénbányák az EU 2024/1787 Metán Rendelettel összefüggésben

Az Európai Bizottság az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról szóló EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2024. június 13-i (EU) 2024/1787 RENDELET (továbbiakban: rendelet) III. szakasz 24. és 25. cikke alapján a tagállamoknak adatokat szolgáltatnak a bezárt mélyművelésű szénbányákból és felhagyott mélyművelésű szénbányákból származó metánkibocsátással összefüggésben az 1954. augusztus 3. után leállított széntermelő bányákra vonatkozóan. Az adatszolgáltatás köre elsősorban olyan bányászathoz köthető objektumokra vonatkozik, ahol a bezárást, felhagyást követően elméletileg továbbra is lehetséges metánkibocsátás.

A tagállamok 2025. augusztus 5-ig - a rendelet VIII. melléklet 1. részében meghatározott módszertannal összhangban és legalább az ott felsorolt elemekre kiterjedően - összeállítanak és nyilvánosan hozzáférhetővé tesznek egy jegyzéket a területükön található vagy a joghatóságuk alá tartozó minden olyan bezárt és felhagyott mélyművelésű szénbányáról, amelyek működését 1954. augusztus 3. után leállították.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságnál (továbbiakban: Hatóság) rendelkezésre álló adatbázisok alapján készült el a jegyzék és a kapcsolódó térkép.

A jegyzék tartalma bezárt mélyművelésű telephelyek vonatkozásában:

- 1) az üzemeltető, a tulajdonos vagy adott esetben az engedélyes neve és címe;
- 2) a telephely címe;
- 3) a szénbánya határait jelölő térkép;
- 4) a szénbánya-műveleti rendszerek és azok állapota;

A jegyzék tartalma bezárt mélyművelésű telephelyekhez kapcsolódó pontszerű, lehetséges kibocsátási források vonatkozásában:

- 1) az aktív szénbánya által használt összes akna, a következő adatok kíséretében:
 - a) az akna koordinátái;
 - b) az akna neve (ha van);
 - c) a lezárás állapota és a lezárás módja, ha ismert;
- 2) nem használt szellőzőcsövek;
- 3) nem használt gázlecsapoló kutak;
- 4) egyéb nyilvántartott lehetséges pontszerű kibocsátási források

A Hatóság nyilvántartásai alapján elkészítette az 1954 után bezárt magyarországi mélyművelésű bányák listáját, illetve közzé teszi azoknak az ismert objektumoknak a listáját a 2025. augusztus 5-i állapotnak megfelelően, amelyek a rendelettel összefüggésbe hozhatók.

A jegyzék tartalmi ismertetője:

Telephely azonosító: az adatbázisban alkalmazott egyedi azonosító.

Telephely: A telephelyként azonosított bányatelket megállapító határozatban szereplő védnév.

A telephely címe: Az adott telephely közigazgatási helye.

Jogosított/kezelő és címe: a metán rendelet szerinti az üzemeltető, a tulajdonos vagy adott esetben az engedélyes. Hatályos bányatelek esetében ez a jogosított. Törölt bányatelek esetében a bányászati tevékenység nyomán fennmaradt kötelezettségek teljesítéséért felelős szerv.

Művelési rendszer: a fejtési technológia rövid leírása.

Állapot, Lezárás állapota, módja: mélyművelésű bánya esetében a megszüntetés a bánya bezárt állapotára vonatkozik. Akna, táró és egyéb objektumok esetében arra utal, hogy az objektum eltömedékelt vagy valamilyen módon lezárt.

Objektum típusa: akna/táró, nem használt szellőzőcső (az adatbázis szerint Magyarországon ilyen nem ismert), nem használt gázlecsapoló kút (az adatbázis szerint Magyarországon ilyen nem ismert).

Objektum azonosító: az adatbázisban alkalmazott egyedi azonosító.

A lehetséges metán kibocsátás kapcsán összegyűjtött és adatokkal jellemzett objektumokhoz kapcsolódó metán-méréseket a Rendelet alapján fogják elvégezni a kötelezettek 2026. augusztus 5-ig.

Térképek vonatkozásában rendelkezésre állnak a bányatelkek határait tartalmazó és akna, táró, illetve egyéb objektumok térbeli helyzetét tartalmazó KMZ állományok.